



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-31/07(12)PU

Warszawa, dn. 28 maja 2007 r.

DECYZJA NR 41/2007

Na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 lit. b) i c) i ust. 12 w związku z art. 5 ust. 1, art. 4 ust. 1 i ust. 2 pkt 4, art. 11 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275) oraz art. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 35, poz. 215), po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa fotelików rowerowych dziecięcych „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, wprowadzonych na rynek polski przez przedsiębiorcę TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. z siedzibą w Świdnicy, przedsiębiorcy temu:

- 1) w przypadku egzemplarzy fotelików rowerowych dziecięcych „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek – zakazuje się wprowadzania na rynek produktów, które nie spełniają wymagań bezpieczeństwa i nakazuje się podjęcie czynności niezbędnych do przestrzegania tego nakazu; dowody podjęcia tych czynności należy przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszej decyzji;
- 2) w przypadku egzemplarzy fotelików rowerowych dziecięcych „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli” wprowadzonych na rynek – nakazuje się natychmiastowe wycofanie produktów z rynku i ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez foteliki; ogłoszenie powinno zostać zamieszczone w gazecie o zasięgu ogólnopolskim i zawierać opis zagrożeń powodowanych przez produkt oraz wskazanie przedziału czasowego, w którym produkt był sprzedawany; dowody podjęcia tych czynności należy przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 8 grudnia 2006 r. Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej (GIIH) przekazał do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli, dotyczący fotelików rowerowych dziecięcych „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. z siedzibą w Świdnicy.

W toku kontroli w Sklepie Rowerowym przy ulicy Piłsudskiego 37 w Rumi, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, przeprowadzili badania organoleptyczne fotelika rowerowego dziecięcego „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, z uwzględnieniem wymagań określonych w normie PN-EN 14344 „*Artykuły dla dzieci. Foteliki rowerowe dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”.

Foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, wyprodukowane we Włoszech przez Bellelli srl. Via Meucci, 232 45021 Badia Po (Rovigo) Italy P.O Box 168, to tylne, plastikowe foteliki, przeznaczone do przewozu dziecka zdolnego do samodzielnego siedzenia przez dłuższy czas, o maksymalnym ciężarze ciała 22 kg. Oznaczone są kodem kreskowym: 8020092 070059 i posiadają osłony integralne przyległe do każdego podnóżka, regulowane pasy z przodu i tyłu, regulowaną uprząż paskową, regulację wysokości położenia stopy wraz z paskiem ograniczającym, tapicerkę przymocowaną do siedziska i oparcia fotelika na rzepy. Na tylnej, zewnętrznej ścianie fotelika odcisnięto matrycą m.in. znak firmowy „b” oraz następujące znaki graficzne: zakazujący pozostawiania dziecka w foteliku na rowerze, informujący, że dziecko w foteliku na rowerze powinno mieć kask na głowie, informujący o dacie produkcji „4/05” oraz informacja „TÜV Product set”.

Badania wykazały, że zabezpieczenie pokręta śruby mocującej fotelik do bagażnika plastikową listwą z bolcem nie było wystarczające. W toku użytkowania mogło bowiem nastąpić obniżenie skuteczności blokowania pokręta, a tym samym istniało ryzyko odkręcenia śruby mocującej. Mogło to spowodować zmniejszenie stabilności umocowania fotelika na bagażniku, a w konsekwencji – upadek dziecka. Ponadto inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż fotelik posiadał nieprawidłową wysokość oparcia pleców (ok. 355 mm), co – na przykład w sytuacji wypadku komunikacyjnego – stwarzało ryzyko powstania urazów kręgosłupa dziecka. Według normy PN-EN 14344 „*Artykuły dla dzieci. Foteliki rowerowe dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*”, foteliki tylne dla dzieci o masie 9-22 kg, w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecka, powinny posiadać minimalną wysokość oparcia pleców 400 mm.

Z akt kontroli wynikało również, że do produktu nie dołączono informacji i ostrzeżeń mających wpływ na bezpieczeństwo użytkowania w języku polskim. Instrukcja montażu dołączona do produktu dotyczyła natomiast innego modelu fotelika.

W toku czynności kontrolnych prowadzonych w innej placówce, Inspekcja Handlowa przekazała egzemplarz fotelika rowerowego dziecięcego „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, oznaczonego takim samym kodem kreskowym, jak fotelik będący przedmiotem postępowania (8020092 070059), do Przemysłowego Instytut Motoryzacji (PIMOT) w Warszawie, w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych.

Badania laboratoryjne przeprowadzone z uwzględnieniem wymagań określonych w normie PN-EN 14344 „*Artykuły dla dzieci. Foteliki rowerowe dziecięce. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*” wykazały, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie jest bezpieczny. Wymiary fotelika, zgodnie z opinią PIMOT, były niewłaściwe, co mogło spowodować urazy głowy czy szyi dziecka. Ponadto produkt posiadał niedostateczną wytrzymałość punktów mocowania systemu ograniczającego – mogło to spowodować urazy dziecka w razie kontaktu z tworzącymi się podczas odkształceń ostrymi krawędziami (w toku badań oparcie fotelika odkształciło się i załamało). Badania wykazały również, że konstrukcja śruby mocującej i jej zabezpieczenia przed odkręceniem mogła powodować urazy genitaliów dziecka podczas korzystania z fotelika (śruba umieszczona była między nogami dziecka, a pokrętło przeznaczone do dociągania śruby w znacznym stopniu wystawało ponad płaszczyznę siedzenia). Zabezpieczenie śruby przed odkręceniem nie było wystarczające – możliwe było odkręcenie śruby.

Z uwagi na to, że badania dotyczyły takiego samego fotelika, jak produkt będący przedmiotem postępowania (wyprodukowanego przez tego samego przedsiębiorcę oraz oznaczonego takim samym kodem kreskowym), Prezes UOKiK uznał, że wyniki badań laboratoryjnych odnoszą się również do fotelika wprowadzonego na rynek przez TORA-ZAJDEL II sp. z o.o.

Mając na uwadze wyniki badań, Prezes UOKiK uznał, iż istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie spełniał wymagań bezpieczeństwa. Prezes UOKiK uznał, że zasadne jest wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”. Zgodnie z art. 2 ustawy o zmianie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 35, poz. 215), do postępowań administracyjnych w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. ustawę o ogólnym bezpieczeństwie produktów w brzmieniu przed wejściem w życie zmian.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 30 stycznia 2007 r., Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego. Jednocześnie w drodze postanowienia z dnia 30 stycznia 2007 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK zobowiązał stronę postępowania do wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez wskazany produkt.

Pismem z dnia 26 lutego 2007 r. TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. wniosła o umorzenie postępowania, gdyż – w jej opinii – „*nie istnieje zagrożenie bezpieczeństwa użytkowników fotelika KITTY BACK będącego przedmiotem postępowania*”. Przedsiębiorca poinformował, iż foteliki posiadają certyfikaty ISO 9001:2000 i ISO 14001:2004 oraz są zgodne z normą DIN 79120. Ponadto strona postępowania zadeklarowała, że do każdego produktu jest dołączana instrukcja obsługi w języku polskim i zwróciła się o przekazanie odpisów akt sprawy.

Pismem z dnia 14 marca 2007 r. Prezes UOKiK poinformował TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. m.in. o obowiązku wniesienia – zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635) – opłaty skarbowej w celu uzyskania odpisów akt sprawy.

W piśmie z dnia 22 marca 2007 r. strona postępowania przekazała dowód uiszczenia opłaty skarbowej.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2007 r. UOKiK przesłał TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. uwierzytelnione odpisy akt sprawy. Jednocześnie, odnosząc się do informacji przekazanej przez TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. w piśmie z dnia 26 lutego 2007 r., iż foteliki będące przedmiotem postępowania spełniają wymagania określone w normie DIN 79120, UOKiK wyjaśnił, iż norma ta w listopadzie 2004 r. została zastąpiona przez DIN-EN 14344, która wdraża europejską normę EN 14344 z 2004 r. UOKiK odniósł się również do kolejnego podniesionego przez TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. zarzutu, iż norma EN 14344 nie jest obligatoryjna. Urząd wyjaśnił, iż zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przy ocenie bezpieczeństwa produktów uwzględnia się normy, a także domniemywa się, że produkt zgodny z normami zharmonizowanymi w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności, jest produktem bezpiecznym w zakresie wymagań objętych tymi normami (art. 6 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów). Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli” – jak wynika z akt sprawy – zostały wprowadzone na polski rynek w czerwcu 2006 r., powinny one spełniać wymagania określone w DIN-EN 14344 (które są takie same, jak w normach EN 14344 z 2004 r. i PN-EN 14344). Ponadto UOKiK poinformował, iż w jego opinii posiadanie przez foteliki certyfikatów ISO 9001:2000, odnoszącego się do zarządzania jakością oraz ISO 14001:2004, dotyczącego zarządzania środowiskowego, nie świadczy o tym, że produkt spełnia wymagania dotyczące bezpieczeństwa.

W piśmie z dnia 27 kwietnia 2007 r. strona postępowania przedstawiła swoje stanowisko w sprawie. TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. poinformowała, iż normy nie są obligatoryjne, w związku z czym *„producent nie musi się do nich stosować”*. W opinii przedsiębiorcy, fakt, iż foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli” nie spełniają wymagań określonych w normie DIN-EN 14344 nie świadczy o tym, iż produkty te nie są bezpieczne. Strona postępowania ponownie poinformowała, iż foteliki spełniały wymagania określone w normie DIN 79120 oraz że do produktów dołączana była instrukcja w języku polskim. Ponadto TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. *„w kwestii wyeliminowania zagrożeń”* zadeklarowała, że *„sprowadziła do kraju niewielką ilość przedmiotowych fotelików, większość z nich została wyeksportowana za granicę”* oraz że *„nie posiada na stanie żadnego fotelika bellelli KITTY BACK i nie zamierza ich importować”*. Jednocześnie strona postępowania poinformowała, że *„nie jest w stanie podjąć innych działań zmierzających do wyeliminowania zagrożeń”*.

Pismem z dnia 8 maja 2007 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził, co następuje

Prezes UOKiK, mając na uwadze wyniki badań przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej oraz Przemysłowy Instytut Motoryzacji (PIMOT) w Warszawie, stwierdził, że foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli” nie są bezpieczne.

W związku z tym, Prezes UOKiK uznał, iż niezbędne jest podjęcie przez TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. działań w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez foteliki będące przedmiotem postępowania.

Przedsiębiorca TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. z siedzibą w Świdnicy jest dystrybutorem w rozumieniu art. 3 pkt 3) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo wprowadzonych na rynek produktów, zgodnie z przepisami tej ustawy. Art. 11 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stanowi, iż dystrybutor jest zobowiązany działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają wymagań bezpieczeństwa.

W toku postępowania przedsiębiorca TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. przekazał swoje stanowisko w sprawie. W opinii strony postępowania, foteliki nie muszą spełniać wymagań określonych w normie 14344, gdyż normy nie są obligatoryjne. W związku z tym, zdaniem

przedsiębiorcy, fakt, iż foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli” nie spełniają wymagań określonych w normie DIN-EN 14344 nie świadczy o tym, iż produkty te nie są bezpieczne.

Odnosząc się do zarzutów strony, iż normy nie są obligatoryjne, wskutek czego foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli” nie muszą spełniać wymagań określonych w normie DIN-EN 14344, Prezes UOKiK wyjaśnia, iż jako organ administracji państwowej działa na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z art. 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w przypadku, gdy brak jest szczegółowych przepisów Wspólnoty Europejskiej lub przepisów polskich dotyczących bezpieczeństwa określonego produktu, Prezes UOKiK oceniając bezpieczeństwo produktu uwzględnia normy. Zgodnie z art. 6 ust. 2 w sytuacji, gdy w odniesieniu do danego produktu zostały opracowane normy zharmonizowane w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności, domniemywa się, że produkt zgodny z tymi normami jest produktem bezpiecznym w zakresie wymagań objętych tymi normami.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż wymagania dotyczące bezpieczeństwa fotelików rowerowych dla dzieci nie zostały określone w szczegółowych przepisach polskich lub Wspólnoty Europejskiej, natomiast została opracowana norma zharmonizowana DIN-EN 14344, Prezes UOKiK – zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów – ocenił bezpieczeństwo fotelików będących przedmiotem postępowania z uwzględnieniem wymagań określonych w tej normie.

Ponadto, w opinii Prezesa UOKiK, argumenty przywołane przez przedsiębiorcę w toku postępowania nie potwierdziły podnoszonego przez stronę zarzutu, iż *„nie istnieje zagrożenie bezpieczeństwa użytkowników fotelika KITTY BACK będącego przedmiotem postępowania”*. Zdaniem Prezesa UOKiK, posiadanie przez foteliki certyfikatów ISO 9001:2000, dotyczącego zarządzania jakością i ISO 14001:2004, odnoszącego się do zarządzania środowiskowego, nie świadczy o tym, iż są one bezpieczne. Faktu tego nie potwierdza również deklarowany przez TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. stan faktyczny, iż w okresie sprzedaży fotelików w Polsce i Europie *„nie doszło do żadnego zdarzenia, które stanowiłoby zagrożenie dla zdrowia czy życia użytkowników te foteliki dzieci, a które to zdarzenia były hipotetycznie rozważane w protokole kontroli z dnia 14.08.2006 r.”*.

Zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK sprawuje nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów i podejmuje działania w celu zapewnienia, aby na rynku nie znajdowały się i nie były wprowadzane produkty, które nie są bezpieczne. Podejmuje on działania na podstawie tej ustawy w przypadku, gdy istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie jest bezpieczny. Prezes UOKiK jest więc zobowiązany do podjęcia działań także wtedy,

gdy zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów może wystąpić z pewnym prawdopodobieństwem, a nie tylko wtedy, gdy wypadek miał już miejsce.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest bezpieczny.

W opinii Prezesa UOKiK foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, nie są bezpieczne i stwarzają zagrożenie dla życia i zdrowia dzieci, a więc konsumentów podlegających – zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 4) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów – szczególnej ochronie. Foteliki te bowiem posiadają niewystarczające zabezpieczenie pokrętła śruby mocującej fotelik do bagażnika plastikową listwą z bolcem, co stwarza ryzyko odkręcenia śruby mocującej, zmniejszenia stabilności umocowania fotelika na bagażniku, a w konsekwencji – upadek dziecka. Niewystarczająca jest także wysokość oparcia pleców, co – w sytuacji wypadku komunikacyjnego – stwarza ryzyko powstania urazów kręgosłupa dziecka,

W toku postępowania TORA-ZAJDEL II sp. z o.o. nie przedstawiła dowodów świadczących o wyeliminowaniu zagrożeń stwarzanych przez foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”.

W przypadku stwierdzenia, że produkt nie jest bezpieczny, Prezes UOKiK stosuje środki określone w art. 24 ust. 1, 2 i 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 24 ust. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, środki te można stosować wyłącznie w celu odwrócenia niebezpieczeństwa i zapewnienia ochrony życia i zdrowia konsumentów. Środki można stosować pojedynczo lub łącznie, w zależności od zakresu i rodzaju stwierdzonych niezgodności z wymaganiami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktu. Ze względu na zagrożenia stwarzane przez foteliki rowerowe dziecięce „KITTY BACK” ze znakiem firmowym „bellelli”, w opinii Prezesa UOKiK, niezbędne jest podjęcie działań zarówno w stosunku do produktów, które jeszcze nie zostały wprowadzone na rynek, jak i do tych, które już się na nim znalazły. Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki, określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 lit. b) i c) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez produkty będące przedmiotem postępowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK postanowił jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do rejestru produktów niebezpiecznych. Rejestr produktów niebezpiecznych prowadzony jest przez Prezesa UOKiK. Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 87, poz. 814), w przypadku decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru z urzędu po upływie terminu, od kiedy decyzja stała się ostateczna, natomiast w sytuacji, gdy decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności – po otrzymaniu potwierdzenia doręczenia stronie decyzji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Departamentu Nadzoru Rynku
Urszula Szałkowska

Otrzymuje:

Forczek i A. Dubielecka sp. k.
Kancelaria Radców Prawnych
ul. Głowackiego 10
58-100 Świdnica